ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟ

କବି ପରିଚୟ

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟ : ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର କବି ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟ ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ସାହିତ୍ୟିକ ଭାବେ ପରିଚିତ । ସେ କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, ପ୍ରବନ୍ଧ ଇତ୍ୟାଦି ସାହିତ୍ୟର ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ଲେଖନୀ ଚାଳନା କରିଥିଲେ । ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ, ବାଜିରାଉତ, ପାଣ୍ଡୁଲିପି, ସ୍ୱଗତ ଇତ୍ୟାଦି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ, ମଶାଣିର ଫୁଲ, ମାଟିର ତାଜ, ମାଙ୍କଡ଼ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ଗଳ୍ପପୁସ୍ତକ, ଚିତ୍ରଗ୍ରୀବ, ତଳେ ମାଟି ଉପରେ ଆକାଶ, ସାଗର ତଳର ଢେଉ ଉପନ୍ୟାସ, ସାହିତ୍ୟର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର କେତୋଟି ଉଦାହରଣ । ନିଜର କୃତିପାଇଁ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଓ ଜ୍ଞାନପୀଠ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ।

ଏହି କବିତାଟିରେ ଗାଆଁର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ କର୍ମମୟ ସରଳ ଗାଉଁଲୀ ଜୀବନର ନିଖୁଣ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି ।

ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି
ଭୂଗୋଳ ପୋଥି–ପତରେ ପଛେ ନ ଥାଉ ତାର ନାଆଁଟି ।

ମାଟିର ସେଇ ସରଗ ମୋର,
ସେଇଠି ଅଛି ମୋ ଷଠୀଘର ।
ଜଳିବ ପୁଣି ସେଇଠି ଶେଷେ
ମୋହରି ଚିତା ନିଆଁଟି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ଜନମି ତାର ଏଣ୍ଡୁଡ଼ିଶାଳେ
ବୁଲିଛି କେତେ ତା' ତୋଟାମାଳେ ।
ପାଞ୍ଚଟି ମୋର ପଂଜରା କାଠି,
(ଶେଷେ) ସେଇଠି ହବ ଡାହାଟି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ତାହାରି ଜଳ ରକତ ହୋଇ
ଶିରାରେ ବହେ ଯେସନ ନଈ,
ନିଃଶ୍ୱାସେ ମୋର ତାହାରି ବାୟୁ
ଚଲାଏ ପ୍ରାଣ–ନାହାଟି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ତାହାରି ଫୁଲ, ଶାଗୁଆ ଲତା
କଣ୍ଠେ ମୋର ଦେଲା ଯେ କଥା,
ଆଖିରେ ଦେଲା ଚାହାଣି ନୂଆ
(ତା'ର) ଫଗୁଣ ଉଷା ପାହାନ୍ତି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ତାହାରି ଲଟା, ତାହାରି ବଣ,
ତା' ଗାଈଗୋଠ ମୁରଲୀ–ସ୍ୱନ,
ଫସଲକଟା ମଧୁର ଗାନ
ସକଳ ମୋର ସାହାଟି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ଆଲୁଅ ତା'ର କି ମନୋହର ।
ଅନ୍ଧକାର ତା'ଠାରୁ ଭଲ,
ଜୀବନ ପଥେ ସକଳ ତା'ର
ଫିଟାଏ ନୂଆ ରାହାଟି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ଏସବୁ କଥା ଛବିଟି ପରି
ପ୍ରବାସେ ମନେ ଉଠଇ ଝଳି ।
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ମାଟିରେ ତା'ର
ଶିରଟି ଥରେ ନୁଆଁନ୍ତି ।
ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ।

ସୂଚନା:

ଷଠୀଘର – ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ହେବାର ଷଷ୍ଠ ଦିନରେ ଏନ୍ତୁଡ଼ିଶାଳର କାନ୍ଥରେ, ମାଟିରେ କଉଡ଼ି ଦିଆଯାଇ ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା ଘର । ଯେଉଁଠାରେ ଷଠୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ ।

ଚିତା ନିଆଁ – ଶ୍ମଶାନରେ ଶବଦାହ ପାଇଁ ଜଳୁଥିବା ଅଗ୍ନି ।

ଏନ୍ତୁଡ଼ିଶାଳ – ଘରର ଯେଉଁ କୋଠରିରେ ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥାଏ ।

ଡାହା – ଦାହ, (ଦହନ ଶବ୍ଦରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ) ଜଳିବା

ପ୍ରାଣ–ନାହା – ପ୍ରାଣ ରୂପକ ନାଆ

ପ୍ରବାସ – ଅନ୍ୟ ଦେଶ, ବିଦେଶ

ଝଳି – ଝଲସି ଉଠିବା, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେବା

ଅଭ୍ୟାସ

୧. **ଉତ୍ତର କୁହ:**

(କ) କବିତାଟିରେ କାହା କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ?

(ଖ) ଜୀବନର ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଗାଆଁ ମାଟି ଜଡ଼ିତ, ତାହା କୁହ ।

(ଗ) କାହାର ଜଳ ରକ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଶରୀରରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?

(ଘ) କବି ନିଜ ଗାଁରୁ କ'ଣ କ'ଣ ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ?

(ଙ) କେଉଁଠାରେ ବସି ସେ ସବୁକୁ ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି ?

୨. **ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ)**

(କ) କବି ନିଜର ଜନ୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ?

(ଖ) ଗ୍ରାମର କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ତାଙ୍କୁ ଜୀବନ ଦେଇଛି ?

(ଗ) ତାଙ୍କ ଆଖିରେ କିଏ ନୂଆ ଚାହାଣି ଭରି ଦେଇଛି ?

(ଘ) 'ଆଲୁଅ ଠାରୁ ଅନ୍ଧାର ଭଲ' କାହିଁକି କୁହାଯାଇଛି ?

(ଙ) କବି ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ କ'ଣ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି ?

୩. **ଉତ୍ତର ଲେଖ । (୫୦ରୁ ୮୦ଟି ଶବ୍ଦରେ)**

ପ୍ରବାସରେ ଥାଇ କବି ନିଜ ଗ୍ରାମର ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ କେଉଁସବୁ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ?

୪. **ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।**

(କ) 'ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି
ଭୂଗୋଳ ପୋଥି - ପତରେ ପଛେ ନ ଥାଉ ତାର ନାଆଁଟି ।'

(ଖ) 'ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ମାଟିରେ ତା'ର
ଶିରଟି ମୋର ନୁଆଁନ୍ତି ।'

୫. **ଅସଜଡ଼ା ପଦକୁ ସଜାଡ଼ି ଲେଖ ।**

(କ) ପଂଜରା କାଠି ମୋର ପାଞ୍ଚଟି
ଡାହାଟି ସେଇଠି ହବ

(ଖ) କଣ୍ଢେ ମୋର ଦେଲା ଯେ କଥା
ତାହାରି ଫୁଲ, ଶାଗୁଆ ଲତା

(ଗ) ତାହାରି ବଣ, ତାହାରି ଲଟା,
ତା' ମୁରଲୀ ସ୍ୱନ, ଗାଈଗୋଠ

୬. **'ପରାଣ' ଶବ୍ଦରୁ ଯେପରି 'ପ୍ରାଣ', ସେହିପରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟରୂପ ଲେଖ ।**

ସରଗ, ରକତ, ମରତ, ଜନମ

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

- ତୁମ ଅଂଚଳର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦୁଇ ବା ତିନି ପଦରେ କବିତାଟିଏ ଲେଖ ।
- କବି ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କବିତା ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ ।